

Mál nr. 250/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnurekstrar.

Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð.

Gögn.

1. Málskot móttengið 2. júlí 2024 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 1. ágúst 2024 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 28. ágúst 2024.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 4. ágúst 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M eigi fasteign í Grindavík en vegna jarðhræringa hafi þeim verið gert að yfirgefa húseignina í nóvember 2023. Hinn 16. janúar 2024 hafi pípulagningarmenn X farið inn í húsnaðið að beiðni Almannaavarna í þeim tilgangi að koma „hlutum í lag“, en bæjarfélagið hafi þá verið rafmagns- og hitalaust. Að kvöldi hins 19. janúar hafi M skoðað myndir úr eftirlitsmyndavélum sem þau hafi komið upp í húsnaðinu. Hafi þá litið út eins og það snjóaði inn í húsið. Hafi M gert lögreglu viðvart og morguninn eftir hafi annað þeirra fengið að fara í húseignina ásamt vinnufélaga sínum og tveimur slökkviliðsmönnum. Hafi mætt þeim mikil gufa og móða. Hafi lok yfir gólfhitagrind verið opið og heitt vatn streymt úr krana sem staðsettur er í grindinni og niður á gólf. Mikið tjón hafi orðið á fasteign M vegna þessa.

Hafi M krafist bóta úr fasteignatryggingu sinni vegna tjónsins en þeirri kröfu verið hafnað af hálfu V með bréfi dags. 21. mars 2024 á grundvelli þess að félagið teldi útilokað að bilun hafi verið valdur að tjóninu og að allar líkur væru á því að gleymst hafi að loka fyrir aftöppunarloka eftir að búið var að tappa af kerfinu, þ.e. að starfsmenn X hafi gleymt því. Komi þá fram í fyrrgreindu bréfi að tjónið verði rakið til mistaka X.

Fyrir nefndinni gera M kröfu um bætur úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Byggja þau kröfu sína á því að X hafi, hinn 16. janúar 2024, sýnt af sér gáleysi með því að loka ekki fyrir aftöppunarlokann. Afleiðing þessa hafi verið sú að þegar frosttappi, sem X segi hafa verið í lögninni, bráðnaði hafi vatn tekið að streyma gegnum kranann og á gólf fasteignarinnar. V hafi hafnað kröfu M um bætur úr ábyrgðartryggingu X með bréfi dags. 23. maí 2024, með þeim rökum að ekki væri útilokað að annar verktaki hefði verið að störfum í húsinu.

Er af hálfu M vísað til þess að V hafi á fyrri stigum fullyrt að tjónið væri að rekja til mistaka X. Einu rökin sem V hafi sett fram fyrir því að víkja frá þeirri afstöðu séu óljósar hugleiðingar um að einhver annar hefði getað verið að störfum í húsnaðinu á eftir X. Slíkar langsóttar vangaveltur standist ekki skoðun og vísa M til skjals frá Ríkislögreglustjóra er sýni viðveru allra iðnaðarmanna í húsnaðinu í tengslum við aðgerðir Almannaavarna. Komi þar fram að verktakinn Y hafi verið við störf í húsinu frá klukkan 14:39 til 16:35 hinn 16. janúar og verktakinn X frá kl. 16:54 til 20:53. Hafi því sannanlega enginn annar verktaki farið inn í húsi á eftir X. Ljóst sé að tjón M hafi komið til í beinu framhaldi af störfum X og standi löglíkur til þess að það sé að rekja til handvamar X. Þegar svo standi á hvíli sönnunarbyrði þess að X hafi lokað fyrir lokann á X sjálfum og þeirri sönnunarbyrði hafi ekki verið mætt. Yfirlýsing sem starfsmaður X hafi sent V, um að hann hafi lokað fyrir aftöppunarlokann, sé þá samhljóða fyrri framburði hans fyrir lögreglu. Gögn frá lögreglu hafi legið fyrir er V lýsti fyrri afstöðu sinni og sé visan til síðari yfirlýsingar X því haldlaus sem röksemd fyrir breyttri afstöðu félagsins. V sé einfaldlega ekki stætt á að breyta afstöðu sinni með þessum hætti. Geti V þá ekki haldið því fram annars vegar að aftöppunarlokinn hafi verið skilinn eftir opinn og hins vegar því að X hafi ekki skilið hann eftir opinn enda standist sá málflutningur enga skoðun.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að félagið líti svo á að afstaða þess til bótaskyldu úr fasteignatryggingu M, þ.e. höfnun kröfu þeirra á grundvelli þess að um mistök X hafi verið að ræða, feli ekki í sér staðfestingu á bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X. Eftir að krafa M um bætur úr ábyrgðartryggingu barst V hafi félagið óskað afstöðu og umsagnar X. Í umsögn X sé fullyrt að starfsmaður muni greinilega eftir því að hafa lokað fyrir lofttæmingarlokann og hafi X eindregið

hafnað bótaskyldu í málinu. Að sögn X hafi mikil ringulreið ríkt á svæðinu enda um fordæmalausar aðstæður að ræða. Nokkrir dagar hafi liðið frá því X voru að störfum í húsinu og þar til tjónið uppgötvaðist. Margir verktakar hafi verið að störfum á svæðinu og sé því ekki útilokað að aðrir aðilar hafi farið inn í húsið í millitíðinni og átt við lokann. Hafi því, gegn staðfastri neitun X, ekki verið sýnt fram á að starfsmaður X hafi skilið lokann eftir opinn.

Í viðbótarathugasemdum M er áréttað að ekki verði lagt á þau að sanna að eitthvað hafi ekki átt sér stað og telji þau fullyrðingu um að ekki sé útilokað að aðrir verktakar hafi farið í húsið á eftir X og átt við lokann ósannaða, ótrúverðuga og ranga. Það standi X næst að tryggja sér sönnun um hvernig staðið var að verkinu og fyrir þessari langsóttu fullyrðingu. Er þá áréttuð fyrri staðhæfing M um að enginn hafi verið að störfum í húsinu á eftir X.

Í viðbótarathugasemdum V kemur m.a. fram að líklegt sé að aðrir aðilar hafi farið inn í húsið og sé því ekki unnt að fella sök á X.

Álit.

Það athugast að hér er um að ræða sama tjónsatvik og fjallað er um í máli nr. 250/2024 fyrir nefndinni, en þar er gerð krafa um bætur úr fasteignatryggingu M hjá V. Þar sem tvö aðskilin mál voru lögð fyrir nefndina er rétt að einblína hér á þau atriði sem varða ágreining um bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X þrátt fyrir að málalíbúnaður aðila og gögn fyrir nefndinni varði bæði málin.

Svo bótaskylda sé fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu X þarf að mega rekja tjón M til saknæmra athafna eða athafnaleysis af hálfu þess, starfsmanna þess, annarra aðstæðna eða atvika sem því verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna. Sönnunarbyrði þess hvílir samkvæmt almennum sönnunarreglum á M.

Ágreiningslaust er að X voru að störfum í fasteign M síðdegis hinn 16. janúar 2024. Samkvæmt framlögðu yfirliti um viðveru iðnaðarmanna var annar verktaki, Y, að störfum í húsinu fyrr um daginn en ekkert kemur þar fram um að aðrir aðilar hafi verið að störfum þar á eftir X. Í fyrirliggjandi lögregluskýrslu dags. 2. febrúar 2024, er haft eftir forsvarsmanni X að hann og meðeigandi hans hafi farið inn í húsið í þeim tilgangi að koma hita á það. Í húsinu sé gólfhiti sem ekki hafi tekist að koma á hita strax. Dagana áður hafi verið talsvert frost og gruni hann að það hafi verið frost í einhverri lögn og myndast tappi sem síðan hafi losnað. Þá sé meðeigandi hans viss um að þeir hafi lokað fyrir þá krana sem þeir hafi opnað. Forsvarsmaður X ítrekar svo, í umsögn sinni til V, að hann sé þess fullviss að hafa lokað fyrir umræddan loka.

Óumdeilt virðist að engin skemmd eða tjón varð á umræddum loka og að þegar að var komið hafi verið nægjanlegt að loka fyrir lokann til að stöðva lekann. Kann að vera að frosttappi, sem síðar hafi bráðnað, hafi komið í veg fyrir að læki út um opinn lokann á þeim tíma sem X voru þar að störfum. Eins og fram kemur í viðbótarathugasemdum V bendir þó ekkert til að frost, eða þrýstingur af völdum þess, hafi eitt og sér valdið lekanum. Verður því að telja nægilega sannað að orsök tjónsins hafi verið sú að umræddur loki hafi verið skilinn eftir opinn.

Höfnun V virðist í meginatriðum byggja á því að aðrir aðilar gætu mögulega hafa átt við lokann á eftir X og í ljósi þeirrar óvissu verði sök ekki felld á X svo og því að forsvarsmaður X sé staðfastur í framburði sínum varðandi það að hafa lokað fyrir lokann. Að mati nefndarinnar er ekkert í gögnum málsins sem sýnir fram á að aðrir aðilar hafi verið að störfum í fasteign M eftir að X luku þar störfum. Í öllu falli verður að telja svo yfirgnæfandi líkur á því að tjón M megi rekja til þess í fyrsta lagi að lokinn hafi verið skilinn eftir opinn, og í öðru lagi að X hafi skilið lokann eftir opinn að sú atvikarás teljist nægilega sönnuð. Hefur V þá ekki sýnt fram á að önnur atburðarás sé sennileg. Er það því mat nefndarinnar að tjón M megi rekja til þess gáleysis X að skilja lokann eftir opinn er þeir luku störfum í fasteign þeirra.

Af öllu framansögðu er það mat nefndarinnar að bótaskylda sé fyrir hendi.

Niðurstaða.

M eiga rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 1. október 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir